

နာဂတို့၏ ကိုင်ဘီးပွဲတော်

ကိုရဲ(စိုက်ပျိုးရေး)

ပတ်ဝန်းကျင်တစ်ခုလုံး မြူတွေ ဆိုင်းနေပါသည်။ ကြည့်လေရာတွင် မှိုင်းတိုက်နေ၏။ ကြည်ကြည်လင်လင် မမြင်ရ။ အနီးရောက်မှ တယောက်နှင့်တယောက် လှမ်းမြင်နေကြရသည်။ မြင့်မားလှသည့်တောင်တန်းကြီးများကလည်း ဆော်လော်နောက်အင်းရွာကလေးကို ဝိုင်းရံထားသည်။ ခပ်လှမ်းလှမ်းတွင် ပေ ၃၇၀၀ ကျော်မြင့်သော ထိန်ညိုတောင်ကြီးကို လုံးဝမမြင်ရတော့။ ဤတောင်ကို ကျော်ဖြတ်၍ နာဂအမျိုးသားတို့၏ ဆော်လော်နောက်အင်းရွာကလေးကို ညနေပိုင်းတွင် ခြေလျင်ခရီးဖြင့် ရောက်လာခဲ့ကြ၏။ စာရေးသူတို့ ရောက်ရှိချိန်တွင် နာဂတရွာလုံး လှုပ်ရှားနေကြသည်။ အလုပ်များနေကြသည်။ ဆူညံနေကြသည်။ ထူးခြားလှပါသည်ဟုအောက်မေ့၏။ ကျွန်တော်တို့အတွက် အခွင့်ကောင်းတစ်ခုကြုံရသည်။ ဒီရွာမှာ ဒီနေ့သည် တနှစ်မှတစ်ခါသာ ပွဲတော်ကျင်းပသည့်နာဂအမျိုးသားတို့၏တောင်ယာပွဲ၊ နာဂအခေါ်ဖြင့် "ကိုင်းဘီး"ပွဲနေ့ဖြင့် ဆုံကြုံခွင့်ရခဲ့ကြသည်။

နာဂတိုင်းရင်းသားတို့သည် အထက်ချင်းတွင်း ခန္တီးဒေသ ချင်းတွင်းမြစ်အနောက်ဘက်ကမ်းနှင့်အိန္ဒိယနယ်စပ်ကြားတွင် နေထိုင်ကြသော တိုင်းရင်းသားမျိုးနွယ်များ ဖြစ်ပါသည်။ သူတို့၏နေရာဒေသ ခင်တွယ်ရာတောင်တန်းများသည် မြင့်မားလှသည်။ သွားလာရခက်ခဲသည်။ ပြည်မနှင့်အဆက်အသွယ်ပြတ်သည်။ ထို့ကြောင့် ကျွန်တော်တို့နှင့်အထိအတွေ့နည်းလှသည့်တိုင်းရင်းသားများဖြစ်ကြ၏။ ပေပေါင်း ၁၂၀၀၀ ကျော်မြင့်သည့်စာရာမေရီတောင်ကို ဗဟိုပြု၍ တောင်ပိုင်းတွင် လောရီးမြို့နယ်၊ မြောက်ပိုင်းတွင် လဟယ်မြို့နယ်၊ နမ့်ယွန်းမြို့နယ်တို့တွင် အများစုနေထိုင်ကြပါသည်။ လောရီးမြို့နယ်နှင့်နမ့်ယွန်းမြို့နယ်တို့တွင် နေထိုင်ကြသော နာဂအများစုသည် ဝတ်စားဆင်ယင်မှု၊ အလေ့အထနှင့်စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှုတို့တွင် များစွာတိုးတက်လျက် ရှိနေကြ၏။ လဟယ်မြို့နယ်တွင် တိုးတက်မှုနှေးကွေးနေပြီး ရိုးရာနတ်ကိုးကွယ်မှုများပြားလှ၏။ ဝတ်စားဆင်ယင်မှုမှာလည်း အများစုမှာ ရှေးရိုးနာဂတို့ကဲ့သို့ အရှက်လုံရုံ ဖုံးဝတ်ထားကြ၏။ စိုက်ပျိုးမှုမှာလည်း တောင်ယာစနစ်ကိုသာ ကျင့်သုံးလုပ်ကိုင်နေကြ၏။

လဟယ်မြို့နယ်တွင် လိုင်းတောင်နာဂ၊ ကားရော်နာဂ၊ ကျမ်းနာဂ၊ ဆော်လော်နာဂ၊ ရုံဗန်နာဂ၊ မာနနာဂ၊ ပုံညိုနာဂ၊ နောက်အော်နာဂ၊ မကျန်နာဂ စသည်ဖြင့် နာဂအမျိုးကွဲများ စုပေါင်းနေထိုင်ကြ၏။ လိုင်းတောင်နာဂတို့၏ ပြောဆိုစကား၊ ဆင်ယင်မှုနှင့်ကားရော်နာဂတို့၏ ပြောဆိုစကား ဆင်ယင်မှု မတူကြ။ မကျန်နာဂတွင်လည်း သီးသန့်မကျန်စကား ရှိနေပြန်၏။ ထို့ကြောင့် ပြောဆိုဆက်ဆံရာတွင် များစွာ ခက်ခဲ၏။ သို့သော် နာဂအမျိုးသားတို့တွင် တူညီသောအလေ့တစ်ခု ရှိပါသည်။ ၎င်းမှာ နှစ်စဉ်ကျင်းပသည့်ရိုးရာပွဲတော်တစ်ခုဖြစ်သော "ကိုင်းဘီး"ပွဲတော်ပြုလုပ်ခြင်း ဖြစ်၏။

"ကိုင်းဘီး"ဟု နာဂအခေါ်ဖြင့် ခေါ်သော ပွဲတော်မှာ "တောင်ယာသိမ်းနတ်တင်ပွဲ"ဟုမြန်မာလိုအမိပ္ပယ်ရနိုင်ပါသည်။ လိုင်းတောင်နာဂတို့က "ကိုင်းဘီး"ဟုခေါ်ကြ၏။ မကျန်နာဂတို့က သူတို့၏စကားဖြင့် "ပရွန်"ဟုခေါ်ကြ၏။ ပြုလုပ်ပုံမှာ အတူတူဖြစ်ပါသည်။ ယခုကျွန်တော်တို့ ရောက်ရှိညအိပ်ကြမည့်ရွာသည် "ဆော်လော်"လူမျိုးစုကြီးရွာမှ ခွဲထွက်လာသောရွာသစ် ဆော်လော်နောက်အင်းရွာကလေးဖြစ်၏။ နောက်အင်းဆိုသည်မှာ ရွာသစ်ကို နာဂအခေါ်ဖြင့် ခေါ်ခြင်းဖြစ်၏။ ဆော်လော်တို့၏အခေါ်ဖြင့် ဤပွဲတော်ကို "ကိုင်းဘီး"ဟုပင်ခေါ်ကြ၏။

ပွဲတော်ပြုလုပ်ချိန်မှာ ဇန်နဝါရီလမှ မတ်လအထိ မိမိတို့ကျေးရွာအလိုက် သင့်တော်သောရက်ကို ရွေး၍ ပြုလုပ်ကြ၏။ အချို့ကျေးရွာတွင် ၁ ရက်သာပြုလုပ်ကြ၏။ အချို့ရွာတွင် ၂ ရက်ခန့်ပြုလုပ်ကြ၏။ ပွဲတော်လုပ်မည့်ရက်ကို "ရက်ကန်း"အဖြစ် သတ်မှတ်ကြ၏။ ရက်ကန်းဆိုသည်မှာ နာဂအမျိုးသားတို့၏အားလပ်ရက်ဖြစ်၏။ ထိုရက်တွင် ဘာအလုပ်မျှ မလုပ်ကြ။ တောင်ယာ မသွားကြ။ ထင်းမခုတ်ကြ။ ရွာသားအားလုံး ရွာမှာသာရှိနေကြ၏။

ကိုင်းဘီးပွဲတော် ပြုလုပ်မည့်ရက်မတိုင်မီ တရက်တွင် တောထဲတွင် လွှတ်ထားသည့်ကျွဲနွားများကို ဖမ်းကြ၏။ နာဂတို့၏အလေ့မှာ မိမိပိုင် ကျွဲနွား၊ နွားနောက်များကို သဘာဝအတိုင်း တောထဲလွှတ်ထားကြ၏။

တဦးနှင့်တဦး မမှားကြ။ ရိုင်းသွားခြင်းမရှိကြ။ ပွဲတော်တွင် ချမ်းသာသူများက ကျွဲနွား။ အလယ်အလတ်ရှိသူများက ဝက်ကြက်စသည်တို့ သတ်ကြ၏။ ကျွဲများကို ဝါးလုံးကို ထုချေထားရာမှ ရသောဝါးနီးဖြင့် တုပ်ချည်၍ ရွာသို့ဆွဲယူလာကြ၏။ ရွာထဲ အိမ်ရှေ့များရှိ နတ်တိုင်၊ သစ်သားပြားများတွင် ချည်ထားကြ၏။ သတ်မည့်နေ့တွင် တူမီးသေနတ်များ ဖောက်ကြ၏။ ကျွဲနွားသတ်မည့်ပိုင်ရှင်သည် ရိုးရာအဝတ်အစား ဝတ်စုံအပြည့်ဝတ်၏။ မသတ်နိုင်သူများမှာ ဝတ်စုံပြည့် ဝတ်ဆင်ခြင်းမပြုကြပေ။ နာဂတို့၏ရိုးရာဝတ်စုံပြည့်ဆိုသည်မှာ ဦးခေါင်းတွင် အောက်ချင်းငှက်တောင်၊ ဝက်စွယ်တပ်ထားသည့်နာဂဦးထုပ် စွပ်ရ၏။ ဤဦးထုပ်တလုံး၏တန်ဖိုးသည် ဝက်စွယ်အရွယ်ကို လိုက်၍ သုံးရာကျော်မှ ငါးရာကျော်အထိ တန်ဖိုးရှိပါသည်။ လူတိုင်း မဆင်နိုင်ကြပါ။ အပေါ်ပိုင်းအဝတ်အစားဗလာ။ လက်မောင်းရင်းတွင် ဆင်စွယ်လက်ကောက်ကြီးနှစ်ဘက် စွပ်၏။ ဤလက်ကောက်၏တန်ဖိုးကလည်း မသေးပါ။ အိန္ဒိယပြည်ဘက်မှ ဝယ်ယူထားကြရ၏။ ခါးလယ်တွင် တထွာခန့်ရှည်သည့်အဝတ်လန်ကွက်တီဖုံးထား၏။ အပေါ်မှ ကြေးမောင်းအပိုင်းလေးကို ထပ်ဖုံးထားပြန်၏။ နောက်ပိုင်းကို ဓားစွပ်ထားသော သစ်သားပြားဖုံးထား၏။ အောက်မှ ခေါင်းလောင်းငယ်လေး ဆွဲချိတ်ထား၏။ ခြေမျက်စိအထက်တွင် လျှော်များ ခြေကျင်းသဖွယ် စည်းပတ်ထား၏။ ဖိနပ်စီးသောအလေ့ နာဂများတွင် မရှိကြပါ။ ၎င်းမှာ နာဂအမျိုးသားတို့၏ ပွဲတော်နေ့ ဝတ်စုံပြည့် ဖြစ်ပါသည်။

ဤဝတ်စုံပြည့်ကို ဝတ်ပြီး သတ်မည့်သူသည် ဓားကို ကိုင်မြှောက်၍ နတ်တိုင်ရှေ့မှာ နာဂစကားဖြင့် ရွတ်ဖတ်ရ၏။ အဓိပ္ပါယ်ပြန်လိုက်လျှင် "လာမည့်နှစ် တောင်ယာတွင် ယခုပြီးခဲ့တဲ့နှစ်ကလို များများသီးနှံ ထွက်ပါစေ၊ ငါ့အိမ်သားတွေနဲ့တရွာလုံး ကျန်းမာကြပါစေ၊ မျောက်၊ ချေ၊ ဆတ်၊ တောဝက်တွေ တောင်ယာ မဖျက်ကြပါစေနဲ့၊ လာဖျက်ရင် သေပါစေ၊ ဟိုဘက်ရွာတွေမှာ ဖြစ်နေတဲ့ရောဂါတွေ ဒီဘက်ရွာ မကူးပါစေနဲ့" စသောမိမိဖြစ်လိုရာများကို အကြာကြီး ရွတ်ဖတ်ဆုတောင်း၏။ ပြီးမှ ကျွဲကို သတ်တော့သည်။

ကျွဲသတ်ရာမှာလည်း နာဂတို့သည် တချက်တည်းနှင့်အသေမသတ်ကြ။ ဦးစွာ ရှေ့ခြေနှစ်ချောင်း၏ဒူးဆစ်ကို တဘက်စီ ဓားဖြင့် ခုတ်ဖြတ်၏။ ကျွဲသည် ရှေ့သို့ ထောက်ရက်ကျသွား၏။ ပြီးမှနောက်ခြေနှစ်ချောင်း၏ဒူးဆစ်ကို တဘက်စီ ခုတ်ဖြတ်ပြန်သည်။ ကျွဲသည် ပုံရက်လဲကျသွားတော့၏။ ထိုအခါမှ လည်ပင်းလျှော်ကွင်းကို ဆွဲလိုက်ရာ လျှာထွက်လာ၏။ ထွက်လာသောလျှာကို တုတ်ချွန်ဖြင့် ကလန့်ထိုး၏။ ပြီးမှ ဝမ်းဗိုက်ရှေ့ပိုင်းကို လှံချွန်ဖြင့် ထိုးဆွသတ်ပါသည်။ ကျွဲသေမှ ပက်လက်လှန်၍ ရှေ့ပိုင်းကိုဖွင့်၊ သွေးများ ခပ်ယူကြ၏။ ကျွဲ၏ဦးခေါင်းကို ဖြတ်ယူ၏။ ၎င်းဦးခေါင်းပြတ်ကို အိမ်မှာ အမြဲတမ်းချိတ်ဆွဲသိမ်းထားလေ၏။ ထို့နောက် အသားများကို အရှေ့စွဲမခွာပဲ ခုတ်ထစ်ဖြတ်၏။ ရွာထဲရှိ ရွာသူရွာသားများကို အိမ်တိုင်းစေ့ အသားများ၊ သွေးများကို အခမဲ့ဝေငှပါသည်။ တရွာလုံး ထိုနေ့တွင် တအိမ်ဝင် တအိမ်ထွက် အသားယူကြခြင်း၊ ခေါင်ရည်လည်သောက်ကြခြင်းဖြင့် တနှစ်လုံး၏တောင်ယာလုပ်ကိုင်မှု ပင်ပန်းခြင်းကို ပျော်ရွှင်စွာ အနားယူစခန်းသိမ်းကြ၏။ ထိုနေ့တွင် ရွာသို့ အခြားရွာမှအလည်လာသည့်ဧည့်သည်များကို လိုလေသေးမရှိ ဧည့်ခံပြုစုထားကြသည်။

နတ်တင်ရာတွင် အသားစိမ်းများဖြင့် အစိမ်းနတ်ကို ယခုနှစ်ပြုလုပ်မည့်တောင်ယာသို့ သွားရောက်၍ တင်မြှောက်ကြ၏။ နာဂတို့၏တောင်ယာတွင် ဝါးစင်ကလေးများနှင့်ပြုလုပ်ထားသော နတ်ပူဇော်ရာစင်ကလေးများကို တခါတရံ တွေ့မြင်ကြရ၏။ ပြုတ်သောအသားများကို အကျက်နတ်တင်ခြင်းအဖြစ် မိမိတို့အိမ်များတွင် နတ်ဆရာခေါ်၍ ပြုလုပ်ကြ၏။ ညဘက်တွင် ကျေးရွာရှိ အမျိုးသမီးများသည် ရွာထဲ၌ မီးပုံဖိုပြီး မီးပုံကို ဝိုင်းပတ်လှည့်လည်ကာ မည်သည့်တူရိယာအတီးအမှုတ်မှ မပါရှိဘဲ သီချင်းဆို၍ မိုးအလင်း ကကြ၏။ ပျော်ကြ၏။ အမျိုးသားများက ခေါင်ရည်သောက်ကြ၏။ ပွဲကြည့်သူ ကြည့်ကြ၏။ ကလေးငယ်များလည်း ပွဲတော်တွင် ပျော်ရွှင်နေကြသည်။ နာဂအဘိုးအို အဘွားအိုများလည်း ပျော်ရွှင်နေကြသည်။ ၎င်းတို့အတွက် တနှစ်လုံးတွင် ပင်ပန်းသမျှ အနားယူရသည်။ အပျော်ရွှင်ဆုံး ပြုလုပ်သည့်တခုတည်းသောပွဲတော်ဖြစ်လေသည်။ စာရေးသူမှာ ထိုနေ့က ညနေပိုင်း ပွဲတော်ကို ပါဝင်ဆင်နွှဲပြီး ခရီးပန်း၍ စောစောအိပ်ရာဝင်ခဲ့၏။ နံနက် ၂ နာရီခန့်တွင် စာရေးသူအား နာဂအမျိုးသားအကြီးအကဲ(လောင်မီးပရဟုခေါ်သည်)တဦးက သူတို့၏ပွဲတော်ကပွဲကို ကြည့်စေချင်၍ လာနှိုးပါသည်။ စာရေးသူလည်း သူခေါ်ပြရာ မီးပုံပွဲမြင်ကွင်းကို လိုက်ကြည့်မှသူတို့၏ပျော်

ရွှင်မှုသည် ကျွန်တော့်ထံသို့ပင် ကူးစက်လာမိပါသည်။ အလွန်မြင့်သော ဆော်လော်နောက်အင်းရွာရှိရာ တောင်ထိပ်ရွာလယ်မြေကွက်လပ်ပတ်ဝန်းကျင်တွင် လရောင်နှင့်မြူဖွေးဖွေး၊ နီဝါရောင်မီးတောက်နှင့်အပေါ်ပိုင်း ဗလာခါးစည်းအနက် ပုတီးရောင်စုံဆင်မြန်းထားသော နာဂအပျိုအချို့၊ အပေါ်ပိုင်းအင်္ကျီအနက်၊ ခါးစည်းအနက်၊ ပုတီးရောင်စုံဆင်မြန်းထားသည့်နာဂပျိုအချို့တို့၏ဒူးကလေးညွတ်၊ ခါးကလေးညွတ်၍ ပိုင်းဖွဲ့ကနေသောမြင်ကွင်းမှာ မမေ့နိုင်စရာ ဖြစ်နေ၏။ ဒီလိုနှင့်မိုးလင်းခါနီး ရောင်ခြည်သန်းလှချိန်တွင် ကပွဲမှပြန်ခဲ့၏။ သူတို့ကား မပြီးကြသေး။ ကခုန်ပျော်ကြဆဲ။ သီဆိုသံများ ကြားနေဆဲဖြစ်၏။

နာဂအမျိုးသားတို့သည် ၎င်းတို့ယဇ်ပူဇော်ပြီးသော ကျွဲနွား၊ မျောက်၊ ချေ၊ တိရစ္ဆာန်မျိုးစုံ၏ဦးခေါင်းခွံများကို မိမိတို့အိမ်ရှေ့ နံရံတွင် ချိတ်ဆွဲထားကြ၏။ အမြတ်တနိုးထားကြ၏။ နာဂအိမ်တအိမ်၏စီးပွားရေးအခြေအနေကို သိလိုလျှင် ထိုအိမ်တွင် ချိတ်ဆွဲထားသောတိရစ္ဆာန်ဦးခေါင်းအရေအတွက် အနည်းအများကို ကြည့်ရုံနှင့်သိနိုင်ပါသည်။ စာရေးသူရောက်ရှိခဲ့သည့်အိန္ဒိယ၊ မြန်မာနယ်စပ်၊ ကျောက်တိုင်ရှိရာ လုံဝသိမ်ကျေးရွာတွင် ဇော်ဘွား၏အိမ်၌ ချိတ်ဆွဲထားသော နွား၊ ကျွဲ၊ နွားနောက်ဦးခေါင်းအရေအတွက်မှာ ၄၀ ကျော်ရှိ၏။ အလွန်လှ၍ ရှားပါးသော ကြီးမားသည့်နွားနောက်ဦးချိုကြီးများ ဖြစ်၏။ နွားနောက်သည် အသားစားသက်သက်ဖြစ်၏။ အသားမှာ အလွန်နူးညံ့၏။ အဖိုးတန်လှသည်။ နွားနောက်တကောင် ၅၀၀၀ အထက်မှာရှိ၏။

ကျွန်တော်တို့သည် နောက်တနေ့တွင် ဆော်လော်နောက်အင်းကျေးရွာကို ကျော်ဖြတ်၍ ဂဟုန်းစံပြရွာသို့ ခရီးဆက်ရဦးမည်။ ခြေလျင် ၁၂ မိုင်ခန့်သွားရမည်။ ကိုင်ဘီးပွဲတော်နှင့်ဆုံရ၍ ပွဲတော်ကို ပါဝင်ဆင်နွှဲလေ့လာခဲ့ရ၏။ လမ်းခရီးစားရန် အသားစို အသားခြောက်များလည်း ရ၍ ရိက္ခာဖူလုံသွား၏။

နာဂအမျိုးသားတို့၏ကိုင်ဘီးပွဲတော်မှာ ၎င်းတို့အတွက် တောင်ယာတခုပြီးခြင်းနှင့်နောက်နှစ်တောင်ယာသစ်တခု စတော့မည်။ "တို့တရွာလုံး စားနပ်ရိက္ခာအတွက် လှုပ်ရှားအလုပ်လုပ်ကြအုံးစို့၊ လာနှောင့်ယှက်မယ့်တောကောင်တွေကို နှိမ်နင်းကြအုံးစို့၊ တို့ရွာသားတွေ စုပေါင်းလှုပ်ရှား ညီညွတ်ကြအုံးစို့၊ တနှစ်မှတခါ ပျော်ရသည့်ပွဲမှာ ပျော်လည်း ပျော်ကြ၊ အလုပ်လည်း လုပ်ကြ"ဟုအဓိပ္ပါယ်ရသော တနှစ်မှာတခါ ကျင်းပသည့် နာဂရိုးရာလုပ်ငန်းခွင်ဝင် တပ်လှန်ပွဲကလေးတခု ဖြစ်ပါသည်။

ကိုရဲ(စိုက်ပျိုးရေး)

မှတ်ချက်။ ။၁၉၇၉ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလ၊ အတွဲ(၂၇)၊ အမှတ်(၄)ထုတ် မြဝတီမဂ္ဂဇင်း စာမျက်နှာ(၉၂-၉၄)ထိ၌ လာရှိသော ဆောင်းပါးကို ပြန်လည်၍ စာစီရိုက်ထားခြင်း ဖြစ်ပါသည်။